

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۱۶

قرم

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۱۱۶، «عزم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عزم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عزم» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۱۱۶
ریشه	عزم
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۷۳

فهرست مشتقات

۱. العَزْم (۱)	۳. عَزَمَ (۱)	۵. عَزَمْتُ (۱)	۶. عَزَمًا (۱)
۲. تَعَزَّمُوا (۱)	۴. عَزَمُوا (۱)	۷. عَزِمَ (۳)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. آدم (۱)	۱۶. حتی (۱)	۳۱. صبر (۵)	۴۶. فسق (۱)	۶۱. نسی (۱)
۲. اتی (۱)	۱۷. حذر (۱)	۳۲. صدق (۱)	۴۷. فضض (۱)	۶۲. نفس (۳)
۳. اجل (۱)	۱۸. حلم (۱)	۳۳. صلوا (۱)	۴۸. فظظ (۱)	۶۳. نکح (۱)
۴. اذی (۱)	۱۹. حول (۱)	۳۴. صوب (۱)	۴۹. قبل (۲)	۶۴. نکر (۱)
۵. الله (۸)	۲۰. خطب (۱)	۳۵. طلق (۱)	۵۰. قلب (۱)	۶۵. نهر (۱)
۶. اله (۸)	۲۱. خیر (۱)	۳۶. طوع (۱)	۵۱. قول (۲)	۶۶. نھی (۱)
۷. امر (۶)	۲۲. ذکر (۱)	۳۷. عجل (۱)	۵۲. قوم (۲)	۶۷. هلک (۱)
۸. انن (۹)	۲۳. رحم (۱)	۳۸. عرض (۱)	۵۳. کتب (۲)	۶۸. وجد (۱)
۹. اول (۱)	۲۴. رسل (۱)	۳۹. عرف (۳)	۵۴. کثر (۱)	۶۹. وعد (۲)
۱۰. بلغ (۲)	۲۵. رئی (۱)	۴۰. عفو (۱)	۵۵. کنن (۱)	۷۰. وقی (۱)
۱۱. بلو (۱)	۲۶. سرر (۱)	۴۱. عقد (۱)	۵۶. کون (۲)	۷۱. وکل (۲)
۱۲. بنو (۱)	۲۷. سمع (۲)	۴۲. علم (۵)	۵۷. لیث (۱)	۷۲. وله (۸)
۱۳. جناح (۱)	۲۸. سوع (۱)	۴۳. عهد (۱)	۵۸. لین (۱)	۷۳. یوم (۱)
۱۴. جنح (۱)	۲۹. شرک (۱)	۴۴. غفر (۳)	۵۹. مول (۱)	
۱۵. حب (۱)	۳۰. شور (۱)	۴۵. غلظ (۱)	۶۰. نسو (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۲۷} وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
۲. {البقرة - ۲۳۵} وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْتَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِيمَ اللَّهِ أَنَّكُمْ سَتَدُرُّونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعَزَّمُوا عَهْدَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ حَلِيمٌ
۳. {آل عمران - ۱۵} فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَئِن تَ لَّهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ
۴. {آل عمران - ۱۸} لَتُبْلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ
۵. {طه - ۱۱} وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَنُوسَىٰ وَلَمْ يَجِدْ لَهُ عَزْمًا
۶. {لقمان - ۱۷} يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ
۷. {الشورى - ۴۳} وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ
۸. {الأحقاف - ۳۵} فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ
۹. {محمد - ۲۱} طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ